

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 623/2024-68

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho a sudcov Ivana Fiačana a Petra Molnára (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky **Východoslovenská distribučná, a.s.**, Mlynská 31, Košice, IČO 36 599 361, zastúpenej KVASŇOVSKÝ & PARTNERS | ADVOKÁTI s.r.o., Apollo Business Center II, blok A, Prievozská 4, Bratislava, proti rozsudku Okresného súdu Košice I č. k. 26Cb/14/2017-452 zo 14. septembra 2018, rozsudku Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 2Cob/65/2019 z 31. januára 2020 a uznesení Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Obdo/15/2022 z 29. novembra 2022 takto

r o z h o d o l :

Ústavnej sťažnosti **n e v y h o v u j e .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 2. marca 2023 domáha vyslovenia porušenia svojich základných práv na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) namietaným rozsudkom okresného súdu, namietaným rozsudkom krajského súdu a namietaným uznesením najvyššieho súdu. Navrhuje zrušiť namietané rozhodnutia a vrátiť vec na ďalšie konanie okresnému súdu. Proti najvyššiemu súdu sa domáha náhrady trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti vyplýva, že žalobca [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „žalobca“), podal žalobu proti sťažovateľke (distribučná spoločnosť), ktorou sa domáhal vrátenia sumy zodpovedajúcej ním zaplatených platieb za prístup do distribučnej siete, ktorú sťažovateľka ako prevádzkovateľ distribučnej sústavy žalobcovi ako výrobcovi elektriny vyúčtovala, vychádzajúc z § 26 ods. 23 vyhlášky Úradu pre reguláciu sieťových odvetví č. 221/2013 Z. z., ktorou sa ustanovuje cenová regulácia v elektroenergetike v znení neskorších

predpisov (ďalej len „vyhláška“). Žalobca svoju žalobu opieral o tvrdenie, že so sťažovateľkou nemá uzatvorenú zmluvu o prístupe do distribučnej siete, preto s poukazom na nálezu ústavného súdu sp. zn. PL. ÚS 17/2014 z 22. júna 2016 mu nevznikla povinnosť túto platbu za prístup do distribučnej sústavy zaplatiť.

3. Okresný súd namietaným rozsudkom č. k. 26Cb/14/2017-452 zo 14. septembra 2018 (ďalej len „rozsudok okresného súdu“) uložil sťažovateľke povinnosť zaplatiť sumu zodpovedajúcu žalobcom uhradeným platbám za prístup do distribučnej sústavy s príslušným úrokom z omeškania. Vo svojom rozhodnutí konštatoval, že v konaní nebolo preukázané uzatvorenie zmluvy o prístupe do distribučnej sústavy, ktorá je právnym titulom a podmienkou vzniku povinnosti uhrádzať platbu za prístup do distribučnej siete ustanovenú vyhláškou. Dospel k záveru, že nálezu ústavného súdu sp. zn. PL. ÚS 17/2014 z 22. júna 2016 má účinky *ex tunc*, v dôsledku čoho jeho závery možno aplikovať aj na predmetnú vec sťažovateľky. V súvislosti s tvrdením sťažovateľky, že žalobca by bez prístupu do distribučnej sústavy nemohol podnikáť ako výrobca elektrickej energie, okresný súd argumentoval výkladom pojmu prístup do sústavy, pod ktorým rozumel kvalifikovaný prístup zahŕňajúci všetky tri obsahové zložky zmluvy o prístupe (teda aj prepravu vyrobenej energie), ako to zákon predpokladal. Len za takýto kvalifikovaný prístup bola sťažovateľka oprávnená účtovať platby za prístup do sústavy. Keďže dospel k záveru, že zmluva o prístupe nebola platne uzatvorená, a to ani konkludentne v kontexte záveru, že žalobca tento prístup reálne nepotreboval (žalobca odovzdával vyrobenú energiu odberateľovi už prechodom cez určené meradlo, teda pred vstupom do distribučnej sústavy sa stával vlastníkom vyrobenej energie odberateľ), dospel k záveru, že žalobca pre splnenie svojich povinností výrobcu elektriny nepotreboval prístup do distribučnej sústavy a nemal dôvod využívať túto sústavu.

4. Proti rozsudku okresného súdu sťažovateľka podala odvolanie, o ktorom krajský súd rozhodol napadnutým rozsudkom č. k. 2Cob/65/2019-588 z 31. januára 2020 (ďalej len „rozsudok krajského súdu“) tak, že rozsudok okresného súdu v napadnutej časti potvrdil, keď konštatoval, že okresný súd dostatočne zistil skutkový stav a zo zistených skutočností vyvodil správny právny záver, preto sa s ním v plnom rozsahu stotožnil podľa § 387 ods. 2 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“). Argumentáciu sťažovateľky týkajúcu sa i) nesprávneho právneho posúdenia veci s poukazom na obsah novely zákona o energetike, zákona č. 309/2018 Z. z. (ďalej len „novela“), ii) námietku, že sťažovateľka umožňuje žalobcovi užívanie distribučnej sústavy sťažovateľky vo forme prístupu obmedzeného rozsahom dohodnutej distribučnej kapacity, ktorú nemožno považovať za bezodplatnú službu, a iii) argumentáciu eurokonformným výkladom prístupu do sústavy, tak ako to chápe Súdny dvor Európskej únie, odmietol. Na zdôraznenie správnosti záverov okresného súdu dodal, že výrobcovia elektriny si rezervovanú kapacitu neobjednávajú. Konštatoval, že uzatreté zmluvy o pripojení a zmluvy o dodávke elektriny neobsahujú záväzok zabezpečiť prepravu elektriny a vzhľadom na skutočnosť, že odberateľ odoberá elektrinu už v mieste jej vpustenia žalobcom do distribučnej sústavy, nedochádza k jej preprave žalobcom. K námietke faktického využívania distribučnej sústavy sťažovateľky krajský súd konštatoval, že ústavný súd v náleze sp. zn. PL. ÚS 17/2014 z 22. júna 2016 (ďalej len „skorší nálezu“) ustálil, že ten, kto nemá uzatvorenú zmluvu o prístupe do distribučnej sústavy, nemá povinnosť platby. K námietke eurokonformného výkladu na základe rozsudku Súdneho dvora Európskej únie C-239/07, ktorý prístup do sústavy chápe ako právo užívať elektrické sústavy, uviedol, že tento

rozsudok neposkytuje odpoveď na otázku, či medzi stranami sporu existuje obchodno-právny vzťah založený zmluvou o prístupe do distribučnej sústavy a distribúcii elektriny. Konštatoval, že v konaní nebola preukázaná existencia právneho titulu, za ktorý považoval len uzatvorenie zmluvy o prístupe, na základe ktorej bola sťažovateľka oprávnená vyberať platbu za prístup do jej distribučnej sústavy. K aplikácii a argumentácii sťažovateľky krajský súd novelou uviedol, že predmetom sporu sú platby za prístup v rokoch 2014 až 2017, teda pred účinnosťou novely, preto novelu nie je možné aplikovať na tento spor.

5. Proti rozsudku krajského súdu sťažovateľka podala dovolanie, ktoré najvyšší súd napadnutým uznesením sp. zn. 1Obdo/15/2022 z 29. novembra 2022 (ďalej len „uznesenie najvyššieho súdu“) odmietol. Pri skúmaní tvrdenej vady arbitrárnosti podľa § 420 písm. f) CSP dospel k záveru, že odôvodnenie napadnutého rozsudku krajského súdu nemožno považovať za nedostatočné a nepreskúmateľné, pričom konštatoval, že sťažovateľka nesprávnu aplikáciu zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon č. 251/2012 Z. z.“) namiesto zákona č. 656/2004 Z. z. o energetike a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 656/2004 Z. z.“) na súdmi zistený skutkový stav namietala až v dovolaní, preto sa odvolací súd nemohol touto námietkou zaoberať podľa § 380 CSP, a následne táto nemohla byť ani predmetom dovolacieho prieskumu. Najvyšší súd tak dospel k záveru, že procesným postupom všeobecných súdov nedošlo v konaní k vade, ktorá by znemožnila sťažovateľke realizovať jej práva. Z uvedeného dôvodu preto dovolanie sťažovateľky odmietol ako neprípustné podľa § 447 písm. c) CSP.

6. Dovolanie v časti namietaného nesprávneho právneho posúdenia veci najvyšší súd odmietol ako neprípustné z dôvodu, že dovolanie sťažovateľky smeruje proti potvrdzujúcemu výroku odvolacieho súdu o peňažnom plnení, ktoré neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy stanovenej v čase podania žaloby. Prípustnosť dovolania podľa § 432 CSP je tak vylúčená *ex lege* v zmysle § 422 ods. 1 písm. a) CSP.

7. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky predbežne prerokoval a uznesením č. k. II. ÚS 623/2024-39 z 11. decembra 2025 sťažnosť prijal na ďalšie konanie v časti namietaného porušenia označených práv napadnutým uznesením najvyššieho súdu, vo zvyšnej časti ústavnú sťažnosť odmietol.

II.

Vyjadrenie najvyššieho súdu, zúčastnenej osoby a replika sťažovateľky

II.1. Vyjadrenie najvyššieho súdu:

8. Najvyšší súd vo svojom vyjadrení sp. zn. KP 3/2025-10, Obpj 2/2025 zo 16. januára 2025 ponechal rozhodnutie o sťažnosti na úvahe ústavného súdu. Súčasťou vyjadrenia bolo aj priložené vyjadrenie predsedníčky obchodnoprávneho kolégia najvyššieho súdu, ktorá sťažnosť považovala za nedôvodnú. Sťažovateľka vyvodila prípustnosť dovolania z § 420 písm. f) a § 421 ods. 1 písm. a) a c) CSP. Prípustnosť dovolania sťažovateľky v zmysle § 421 ods. 1 písm. a) a c) CSP bola vylúčená *ex lege* kvôli majetkovému cenzu v súlade s § 422 ods. 1 písm. a) CSP. Pokiaľ ide o dovolací dôvod podľa § 420 písm. f) CSP, vychádzajúc z obsahu dovolania, dovolací súd bol toho

názoru, že sťažovateľka videla vadu zmätočnosti najmä v právnych záveroch, na ktorých založil odvolací súd, ako aj súd prvej inštancie svoje rozhodnutie. Podľa ustálenej judikatúry najvyššieho súdu ale nesprávne právne posúdenie veci nezakladá vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP. Odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu spolu s odôvodnením rozsudku prvej inštancie, s ktorým tvorí jeden celok, podľa dovolacieho súdu spĺňa parametre zákonného odôvodnenia z dôvodov podrobne uvedených najmä v odseku 40 odôvodnenia rozhodnutia dovolacieho súdu. Keďže sťažovateľka namietala nesprávnu aplikáciu zákona č. 251/2012 Z. z. namiesto zákona č. 656/2004 Z. z. súdmi nižšej inštancie na skutkový stav až v dovolaní, nemohla byť táto jej námietka predmetom dovolacieho prieskumu. Skutočnosť, že sa so závermi dovolacieho, krajského, ako aj okresného súdu nestotožňuje, nie je možné považovať za porušenie jej práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

9. Vychádzajúc z uvedeného, najvyšší súd bol toho názoru, že ústavná sťažnosť je v celom rozsahu nedôvodná.

II.2. Vyjadrenie zúčastnenej osoby:

10. Zúčastnená osoba (žalobca v konaní) sa vyjadrila podaním doručeným 10. februára 2025. V podstatnom poukázala na to, že v konaní nebolo sporné, že nebola uzavretá zmluva o prístupe do distribučnej sústavy a sťažovateľka svoju argumentáciu o konkludentnej zmluve prvý raz použila až v odvolacom konaní. Sťažovateľka sa pred súdom prvej inštancie bránila, že síce zmluva o prístupe uzatvorená nie je, ale žalobca však napriek tomu prístup do jeho sústavy využíva a na úkor sťažovateľky sa bezdôvodne obohacuje. Na preukázanie uvedenej skutočnosti sa sťažovateľka pokúšala zamerať aj svoje návrhy na dokazovanie. Tvrdenie sťažovateľky o bezdôvodnom obohacovaní žalobca popieral a naďalej popiera. Významným z procesného hľadiska je skutočnosť, že sťažovateľka toto tvrdenie nijako nepretavila do uplatnenia vzájomnej žaloby alebo kompenzačnej námietky. Uvedené považuje z procesného hľadiska za nadmieru podstatné, pretože sťažovateľka neuskutočnila voči žalobcovi v spore žiadny procesný úkon spočívajúci v obrane alebo vzájomnej žalobe. Ak teda sťažovateľka tvrdila, že má voči žalobcovi nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia, tento mala vyčísliť a uplatniť si ho voči žalobcovi zákonom ustanoveným postupom. K uvedenému nedošlo, preto súd prvej inštancie ani nemohol rozhodovať o tomto tvrdenom nároku žalovaného. Žalobca ďalej argumentoval tým, že v dôsledku účinkov skoršieho nálezu ústavného súdu sťažovateľka stratila právny podklad požadovať od žalobcu poplatok za prístup do distribučnej sústavy. Poukázal na § 2 písm. a) bod 12.2 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (v znení účinnom do podania žaloby žalobcu), podľa ktorého sa prístupom do sústavy alebo do siete rozumie prístup na základe zmluvy o prístupe do distribučnej sústavy a distribúcii elektriny, pričom prístupom do distribučnej sústavy sa rozumie právo využívať distribučnú sústavu v rozsahu zmluvne dohodnutej distribučnej kapacity.

11. Z vtedajšej legálnej definície prístupu vyplývalo, že ak nie je zmluva o prístupe do distribučnej sústavy a distribúcii elektriny uzatvorená, nie je možné vôbec hovoriť o prístupe. Žalobca tak nemohol využívať prístup v zmysle vtedajšej legálnej definície prístupu. Ústavný súd v skoršom náleze na viacerých miestach definoval prístup ako právo „vpúšťať“ do distribučnej sústavy

vyrobenú elektrinu na účely jej prenosu k odberateľom, resp. iným účastníkom trhu. V konaní pred súdom prvej inštancie nebolo sporné, že žalobca neprenášal (a neprenáša) elektrinu odberateľom ani iným účastníkom trhu. Žalobca totiž vyrábala a dodával ním vyrobenú elektrinu iba sťažovateľke na straty. Nič na tom nemení skutočnosť, že sťažovateľka na tento účel poverila Východoslovenskú energetiku a.s. (ďalej len „VSE a.s.“). Je preto zrejmé, že ani v zmysle definície prístupu predloženej už uvedeným nálezom ústavného súdu žalobca prístup nevyužíval.

12. Sťažovateľka (ako vlastníka distribučnej sústavy) bola totiž zo zákona povinná elektrinu vyrobenú žalobcom odobrať [§ 5 ods. 6 písm. b) zákona č. 309/2009 Z. z. o podpore obnoviteľných zdrojov energie a vysoko účinnej kombinovanej výroby a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom pred podaním žaloby žalobcu (ďalej len zákon č. 309/2009 Z. z.)] a bola povinná ju zo zákona použiť primárne na straty (§ 5 ods. 7 zákona č. 309/2009 Z. z. v znení účinnom pred podaním žaloby žalobcu). Z uvedeného je zrejmé, že sťažovateľka sama užívala svoj vlastný majetok (distribučnú sústavu) pre plnenie svojich vlastných zákonných povinností. To znamená, že subjektom, ktorý potenciálne mohol využívať prístup do sústavy, bola len sťažovateľka.

13. Žalobca nevyužíval prístup do distribučnej sústavy žalovaného ani fakticky. Dodával elektrinu sťažovateľke, resp. ním poverenému subjektu (VSE a.s.), z titulu trojstrannej zmluvy o dodávke z 11. decembra 2014. K dodávke elektriny dochádzalo v zmysle uvedenej zmluvy prechodom cez určené meradlo osadené na meracom mieste. Predmetné meradlo je vo vlastníctve sťažovateľky, je však osadené v rozvodnej skrini žalobcu a na rozvážači žalobcu, ktorý vyúsťuje do elektrickej prípojky taktiež vo vlastníctve žalobcu (v zmysle čl. VI ods. 1 zmluvy o pripojení z 26. novembra 2010), ktorá sa až následne napája na distribučnú sústavu sťažovateľky. Je tak zrejmé, že elektrina vpúšťaná do distribučnej sústavy bola ešte pred jej vpustením do distribučnej sústavy vo vlastníctve sťažovateľky, resp. ním povereného subjektu. Ani tieto skutočnosti neboli pred súdom prvej inštancie sporné. Podľa zúčastnenej osoby tak znova platí, že subjektom, ktorý tu potenciálne mohol využívať prístup so sústavy, je len a len sťažovateľka. Žalobcovi preto na dodávku elektriny žalovanému plne postačovala uzatvorená zmluva o dodávke elektriny z 1. decembra 2014 a zmluva o pripojení z 26. novembra 2010, ktoré boli súčasťou súdneho spisu. V čl. II zmluvy o pripojení sa sťažovateľka zaviazala pripojiť zariadenie žalobcu do distribučnej sústavy a taktiež umožniť žalobcovi dodávku elektriny pre maximálnu kapacitu pripojenia vo výške 99,3 kW (151A). Zhrnúť už uvedené, tu nie je a nebol žiadny právny ani skutkový priestor na nevyhovenie žalobe žalobcu.

14. Podstatu ústavnej sťažnosti sťažovateľky tvorí výhrada, že dovolací súd údajne neaplikoval na vec judikatúru súdnych autorít, na ktorú sťažovateľka odkázala vo svojom dovolaní, resp. že svoje závery v napádanom uznesení s odkazom na túto judikatúru dôsledne neodôvodnil. Podľa zúčastnenej osoby ide v podstate o to isté, len vyjadrené tak, aby to vyvolávalo lživé zdanie, že dôvodom ústavnej sťažnosti žalovaného nie je nesúhlas s právnym posúdením dovolacieho súdu, ale nedostatočné odôvodnenie, ktoré nekonvenuje jeho predchádzajúcej judikatúre. V tejto súvislosti poukazuje na skutočnosť, že žalovaný sa už vo svojom dovolaní snažil pod dôvod podľa § 420 písm. f) CSP subsumovať procesne neprípustný (z dôvodu majetkového cenzu) dôvod nesprávneho právneho posúdenia podľa § 421 odsek 1 CSP. Dovolaciemu súdu preto niet čo vyčítať, pokiaľ na námietku nesprávneho právneho posúdenia neprihliadal a túto meritórne nevyhodnocoval, pretože by tak zasiahol do práv žalobcu. A niet mu čo vyčítať, ani pokiaľ neprihliadal na zástupnú a nepravdivú námietku nedostatočného odôvodnenia rozhodnutí súdov

nižších inšancií, pretože správne rozpoznal, že jej podstatou je námietka nesprávneho právneho posúdenia.

15. K otázke tzv. konkludentného uzavretia zmluvy o prístupe do distribučnej sústavy žalobca uviedol, že otázka uzatvorenia akejkoľvek zmluvy nie je otázkou právnou, ale otázkou skutkovou. Tobôž, ak ide o zmluvu, ktorá mala byť uzatvorená konkludentne. Nesúhlasí s tým, že výlučne právnym posúdením (bez vykonania zodpovedajúceho dokazovania) možno dospieť ku generálnemu záveru o tom, že každý výrobca elektriny, hoci nemal uzatvorenú písomnú zmluvu o prístupe, ju v skutočnosti uzatvoril, lebo takto konkludentne prejavil svoju vôľu a inak vlastne ani nemohol. Obdobne, ak ide o fikciu, táto musí výslovne vyplývať z objektívneho práva a súd nie je oprávnený ho dotvárať a dopĺňať o zákonodarcom neuvedenú fikciu.

II.3. Replika sťažovateľky:

16. Sťažovateľka sa k doručenému stanovisku najvyššieho súdu a zúčastnenej osoby vyjadrila podaním doručeným 7. marca 2025. V podstate zopakovala svoju argumentáciu a zotrvala na dôvodnosti podanej ústavnej sťažnosti. Podstatou jej argumentácie je tvrdenie, že dovolací súd sa dostatočne nevysporiadal s jej námietkami a argumentáciou, ktorá sa opierala o závery najvyššieho súdu v iných obdobných veciach.

III.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

17. Ústavný súd podľa § 58 ods. 3 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ústavnou sťažnosťou, so stanoviskom dovolacieho súdu a obsahom spisu dospel k názoru, že od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

18. Ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov. Podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci nie je oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo s kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie vecí všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 382/06).

19. Sťažovateľka namieta, že najvyšší súd pri posúdení namietanej vady zmätočnosti podľa § 420 písm. f) CSP nedostatočným spôsobom reflektoval na jej argumentáciu s poukazom na viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu týkajúce sa problematiky existencie zmluvy o prístupe do distribučnej sústavy sťažovateľky a tam prijatých právnych záverov. Vzhľadom na majetkový cenzus

sa sťažovateľka zjavne snažila (podľa nej nesprávne právne posúdenie veci) argumentačne vtesnať do namietaného dôvodu nedostatočného, arbitrárneho odôvodnenia napadnutého uznesenia.

20. Je potrebné zdôrazniť, že otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci najvyššieho súdu, a nie do právomoci ústavného súdu. Treba rešpektovať kompetenciu najvyššieho súdu ústavne vymedzovať si prípustnosť vecí v konaní o dovolaní, pravda, kým neprekročí ústavné štandardy (II. ÚS 398/08, I. ÚS 336/2019).

21. Podľa názoru ústavného súdu neobstojí argumentácia sťažovateľky zdôrazňujúca nedostatočné odôvodnenie napadnutého uznesenia v časti namietanej existencie vady podľa § 420 písm. f) CSP. Ústavný súd za protiústavné považuje tie rozhodnutia, ktorých odôvodnenie je úplne odchylné od veci samej alebo extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti (IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06). Rovnako o takýto stav ide aj vtedy, ak závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, by zásadne popreli účel a význam zákonného predpisu (I. ÚS 88/07). Podľa Európskeho súdu pre ľudské práva rozhodnutie vnútroštátneho súdu možno považovať za svojvoľné a narúšajúce spravodlivosť konania iba v prípade, ak sú v ňom vyjadrené dôvody založené na zjavnej skutkovej alebo právnej chybe vnútroštátneho súdu, dôsledkom čoho došlo k odopretiu spravodlivosti (Moreira Ferreira, bod 85; Navalnyy a Ofitserov proti Rusku z 23. 2. 2016, sťažnosti č. 46632/13 a č. 28671/14, bod 119).

22. Najvyšší súd sa pri posúdení existencie namietanej vady zameral na posúdenie, či odôvodnenie napadnutého rozsudku krajského súdu poskytuje dostatočné dôvody na kľúčový záver o tom, či v priebehu konania sťažovateľka preukázala existenciu zmluvy o prístupe do distribučnej sústavy. Vyriešenie tejto otázky bolo totiž smerodajné pre posúdenie dôvodnosti uplatneného nároku žalobcu z titulu bezdôvodného obohatenia, ktorý svoju argumentáciu založil na tvrdení, že zmluva o prístupe uzavretá nebola. Súd prvej inštancie, ako aj krajský súd v tomto smere vykonali rozsiahle dokazovanie, ktoré aj náležitým, preskúmateľným spôsobom vyhodnotili a odôvodnili. Z vykonaného dokazovania vyplynul skutkový záver, že zmluva o prístupe do distribučnej sústavy medzi stranami sporu uzavretá nebola, a to ani konkludentne, pretože návrh bol odmietnutý prostredníctvom vznesenia protinávrhu. Zároveň sa sudy zaoberali aj posúdením otázky, či v okolnostiach veci žalobca využíval distribučnú sústavu sťažovateľky. Z vykonaného dokazovania vyplynul podstatný záver, že žalobca ako výrobca elektrickej energie z obnoviteľných zdrojov nevyužíval distribučnú sústavu sťažovateľky, keďže vyrobená elektrická energia sa v zmysle zmluvy o dodávke z 11. decembra 2014 prechodom cez meradlo vo vlastníctve sťažovateľky stala vlastníctvom tretieho subjektu (VSE a.s.), teda v konaní bolo dostatočným spôsobom preukázané, že tretí subjekt využíval distribučnú sieť sťažovateľky, ktorú potreboval na prepravu a distribúciu žalobcom vyrobenej energie konečným užívateľom.

23. Úvahy krajského súdu ústavný súd považuje za logické, vychádzajú z vykonaného dokazovania a predstavujú dostatočný základ pre záver, že v okolnostiach veci nebola preukázaná existencia zmluvy o prístupe do distribučnej sústavy. Možno konštatovať, že odôvodnenie dovolacím súdom preskúmaného rozsudku krajského súdu má racionálny základ, preto ho nemožno považovať za arbitrárne či svojvoľné. Vzhľadom na uvedené možno konštatovať, že záver najvyššieho súdu o neexistencii namietanej vady podľa § 420 písm. f) je ústavne akceptovateľný a vecne správny.

24. Ústavný súd si je vedomý toho, že judikatúra najvyššieho súdu v obdobných sporoch medzi výrobcami elektrickej energie z obnoviteľných zdrojov prešla vývojom, na čo poukázala sťažovateľka vo svojom dovolaní, pričom sa domáhala rovnakého posúdenia veci ako v prípadoch, na ktoré odkazovala. Táto argumentácia sťažovateľky sa však týkala právneho záveru o existencii zmluvy o prístupe do distribučnej sústavy vo všeobecnosti, ktorá bola založená na právnej konštrukcii, že výrobca elektrickej energie z obnoviteľných zdrojov mal povinnosť uzavrieť takúto zmluvu o prístupe zo zákona, a existencia tejto zmluvy bola nevyhnutná pre jeho podnikanie v energetike.

25. Ústavný súd poukazuje na to, že v posudzovanej individuálnej veci, kde vo veci konajúce súdy vykonali rozsiahle dokazovanie a logicky vyhodnotili skutkové zistenia, ktoré vyústili do záveru o nepreukázaní existencie zmluvy o prístupe do distribučnej sústavy sťažovateľky, je tento záver zdôvodnený primeraným spôsobom. Najvyššiemu súdu nemožno vyčítať to, že bez ďalšieho neaplikoval právne závery, ku ktorým najvyšší súd dospel v iných hoci obdobných prípadoch, pretože tieto závery záviseli od konkrétnych okolností veci (časových súvislostí v kontexte vykonaného dokazovania), resp. mu nemožno vyčítať akceptovanie skutočnosti, že vo veci konajúce súdy v posudzovanej veci dospeli k inému právnomu posúdeniu veci ako v iných obdobných veciach a tento odklon najvyšší súd neposúdil ako nedostatok zakladajúci dôvodnosť uplatnenej vady podľa § 420 písm. f) CSP.

26. Za situácie, keď prieskum právneho posúdenia veci (právnej otázky) bol v rámci dovolacieho konania pre majetkový cenzus vylúčený *ex lege*, nemožno dospieť k záveru, že nesprávne vyriešenie podstatnej právnej otázky v inak riadne odôvodnenom rozhodnutí bez ďalšieho zakladá prípustnosť a dôvodnosť dovolania v rámci namietaného dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP. Z uvedeného dôvodu potom nemožno dovolaciemu súdu vyčítať, že napadnuté uznesenie nevyhodnotil ako trpiace vadou arbitrárnosti, resp. zjavnej neodôvodnenosti.

27. Ani ústavný súd preto nemôže dovolaciemu súdu vytknúť, že jeho prieskum bol nedostatočný, že nereflektoval na argument odchýlného riešenia kľúčovej právnej otázky v iných obdobných veciach v rámci uplatneného dovolacieho dôvodu.

28. Ústavný súd ďalej v súvislosti s existenciou odchýlnej judikatúry v konkrétnej otázke konštatuje, že mu neprislúcha zjednocovať *in abstracto* judikatúru všeobecných súdov a suplovať právomoc, ktorá je podľa § 8 ods. 3 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov zverená najvyššiemu súdu, ktorý už napr. v rozsudku sp. zn. 1 Cdo 185/2006 z 1. októbra 2013 vyslovil, že je tým orgánom verejnej moci, ktorý „*ex lege* sleduje a vyhodnocuje právoplatné rozhodnutia súdov v občianskom súdnom konaní a na ich základe, v záujme jednotného rozhodovania súdov, zaujíma stanoviská k ich rozhodovacej činnosti vo veciach určitého druhu alebo charakteru, a tak predurčuje ich následný postup aj v iných obdobných veciach“, pričom „ak bol k určitej právnej otázke vyslovený právny názor v stanovisku najvyššieho súdu, sú všetky súdy všeobecných súdov, vrátane samotného najvyššieho súdu, povinné pri svojom rozhodovaní z neho vychádzať, lebo stanovisko je pre ne záväzná“. Ani sťažovateľka neargumentovala odklonom od konkrétneho stanoviska najvyššieho súdu.

29. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd nedospel k záveru, že napadnutým uznesením najvyššieho súdu došlo k porušeniu základného práva sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ústavnej sťažnosti preto v celom rozsahu nevyhovelo.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 25. marca 2025

Luboš Szigeti
predseda senátu